

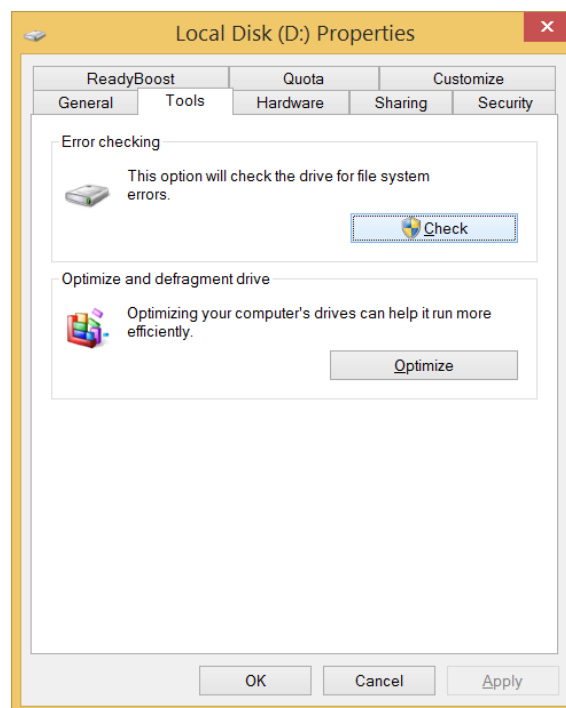
Laboratorijska vežba broj 6

Održavanje diska računara
(ScanDisk, Disk Cleanup, Disk Defragmenter, Backup)

Cilj vežbe: Upoznavanje sa alatima za održavanje i proveru hard diska računara

1. Provera ispravnosti hard diska

Jedan od osnovnih zadataka pri održavanju hard diskova je provera ispravnosti njegovog medijuma. Windows 8 sadrži alat za proveru diska. Da bi ste proverili vaš hard disk otvorite **File Explorer**, desnim tasterom miša kliknite na disk koji želite da proverite i izaberite iz kontekstnog menija **Properties**. Iz datog menija izaberite katicu **Tools** i kliknite na **Check Now** (slika 1).

Slika 1.

PITANJA

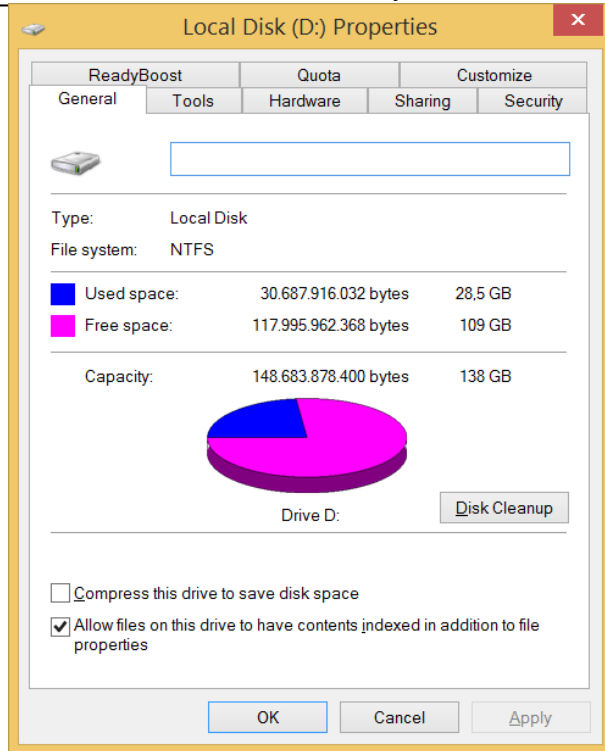
1. Šta postižete sa opcijama koje vam stoje na raspolaganju?
2. Da li je moguće spasiti neke podatke iz "loših" klastera i kako?

2. Uklanjanje nekorišćenih i privremenih datoteka

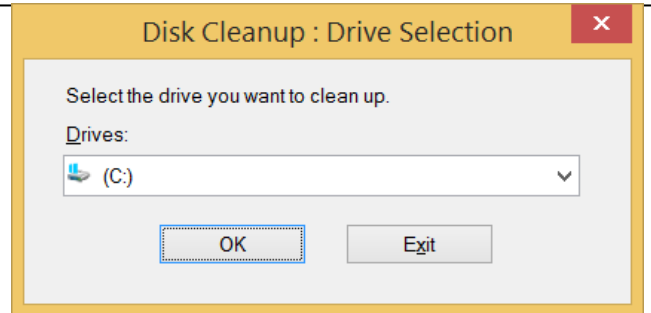
Drugi zadatak koji treba uraditi kod održavanja hard diskova je uklanjanje nekorišćenih ili privremenih datoteka koje nepotrebno zauzimaju prostor na vašem disku i smanjuju vam slobodan prostor. Da bi ste to uradili potrebno je pokrenuti program **Start -> Programs -> Administrative Tools -> Disk Cleanup** i izaberite disk (Slika 2.).

Isto to možete da uradite i ako iz File Explorer-a izaberete disk i kliknete desni taster i selektujete **Properties** (Slika 3.).

Poželjno je aktivirati ovaj program bar jednom mesečno, a moguće je i podesiti da se on aktivira automatski prema određenom vremenskom rasporedu.

Slika 2.

Slika 3.

PITANJA

1. Zašta služe opcije **Disk Cleanup** a zašta **More Options**?
2. Izračunajte koliko prostora ste uspjeli da oslobodite sa ovim programom?

3. Defragmentiranje hard diska

Sledeći zadatak koji je neophodan da se uradi kako bi vaš disk zadržao optimalne karakteristike je njegovo periodično defragmentiranje. Kako se datoteke na disku često upisuju i brišu one neće moći da se smeste na prvobitne pozicije.

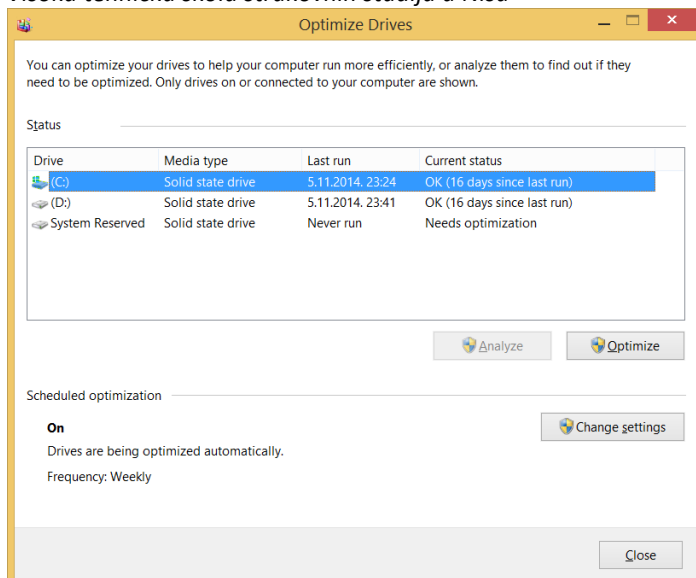
Operativni sistem ih zato deli na manje delove i razmešta ih na nekoliko različitih mesta. Nepoželjni efekat toga je da je potrebno sve više vremena da se one pronađu u celini i otvore. Defragmentacija diska doprinosi da se zadrže najbolje performanse, tako što se fragmentirane datoteke pronalaze i prepisuju da bi se napravila cela neprekidna datoteka.

Pokretanje programa možete uraditi na sledeći način: **Start -> Programs – Administrative Tools -> Defragment and Optimize drives** i izaberite disk (Slika 4.). Isto to možete da uradite i ako iz **File Explorer**-a izaberete disk i kliknete desni taster i selektujete **Properties** i na tabuu **Tools** izaberete **Optimize** (Slika 5.).

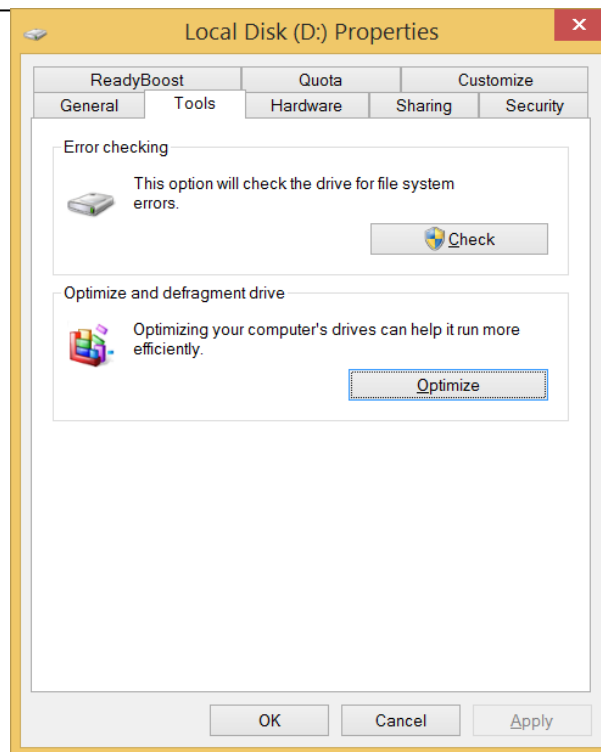
Defragmentacija diska može potrajati nekoliko sati i zato je najbolje to raditi u vremenu kada se ne koristi računar.

PITANJA

1. Šta se postiže sa ovim programom i kako je moguće ubrzati rad programa na našem računaru?
2. Da li je dobro da za vreme defragmentacije rade neki programi i objasniti zašto, i šta se dešava ako prekinemo rad programa za defragmentaciju diska ?

Slika 4.

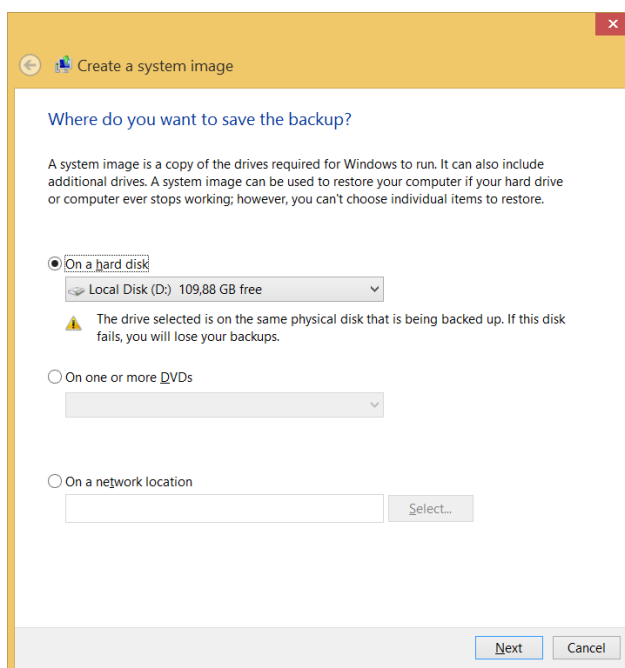

Slika 5.

4. Backup hard diska

Jedna od najvažnijih opcija kod održavanja hard diska je njegov **Backup**. Backup-ovanjem hard diska omogućavamo da se neki ili svi podaci koji se pamte na disku smeste na neki drugi medijum i tako osiguraju od gubitka ili oštećenja. Ova opcija je vrlo bitna jer nam omogućava da trajno zaštitimo važne podatke ili ceo sistem.

Da bi ste to uradili potrebno je pokrenuti program **Start -> Control Panel -> File History -> System image backup** i izaberite gde želite da snimate backup (Lokalni disk, DVD ili mrežni folder). Detaljno se upoznati sa radom ovog programa. Upoznati sve opcije koje nam se nude pod ikonicom **Options**.

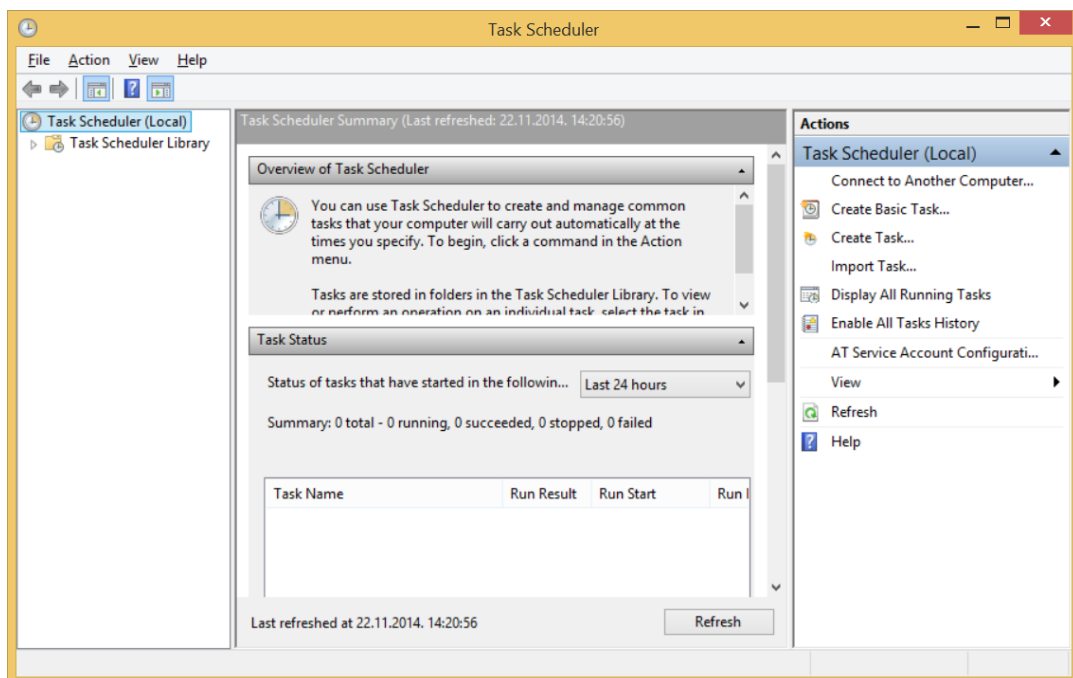
Slika 6.

PITANJA

1. Da li je moguće zaštititi backup od neovlašćenog pristupa i kako?
2. Koje tipove Backup imamo na raspolaganju?

5. Automatsko izvršavanje programa

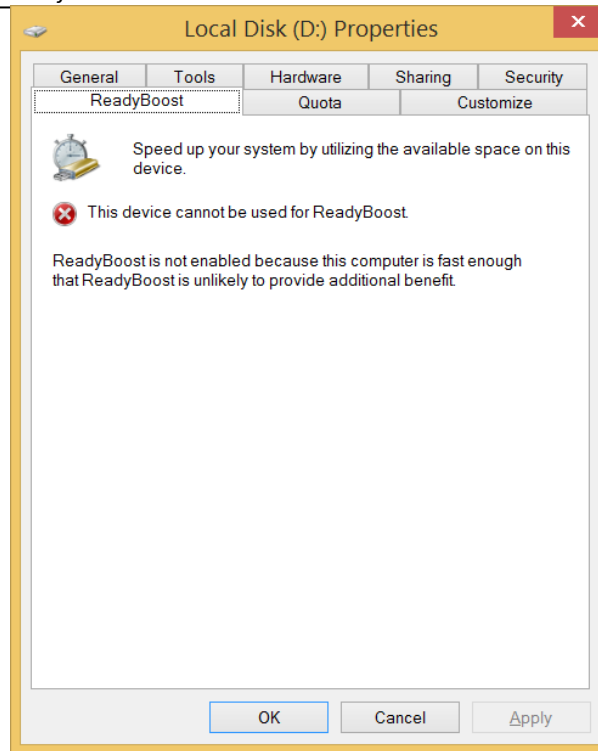
Pokrenuti program **TaskScheduler** (Slika 7.) (**Start** -> **Programs** – **Administrative Tools** -> **Task Scheduler**) koji nam služi da definišemo neke programe koji će se automatski izvršavati u tačno definisano vreme. Ova opcija je veoma povoljna ako želimo da se na primer program **ScanDisk** ili **Backup** automatski pokrene na našem računaru. Detaljno se upoznati sa radom ovog programa i postaviti **schedule task** koji će aktivirati prethodno kreirani **backup** zadatak da se izvršava svake prve nedelje u mesecu u 01.00 h. Kada kreirate zadatak putem opcije **Properties** upoznati se sa novim mogućnostima (desni klik mišem na željeni zadatak).

Slika 7.

6. Korišćenje ReadyBoost-a

U slučaju da je jedinica diska ili kartica kompatibilna sa **ReadyBoost**-om, priključivanjem USB fleš jedinice diska ili fleš memorijske kartice možete da poboljšate performance jedinice. Na Slici 8 je prikazan primer kada primena **Ready Boost**-a neće dovesti do poboljšanja.

Slika 8.